

Saunasatu Kun olin lapsi, ukkini asui ihan naapurissa. Hän tuli meille kylään joka lauantai-ilta. Ukki haki minut saunasta pesun jälkeen, pyöritti pyyhkeeseen ja kantoi sylissään tupaan. Hän oli kanssani niin kauan, että vanhemmatkin tulivat saunasta ja äiti laittoi saunakahvit tulelle. Minä puin pesun jälkeen päälleni pelkän yöpuvun. Tupa oli lämmin, koska äiti leipoi pullaa ja leipää suuressa puu-uunissa aina lauantaisin ja lämmitti uunia pitkillä koivuhaloilla koko aamupäivän. Vanhempia odotellessa ukki saattoi ehdottaa, että hän kertoisi minulle sadun tai jonkin tarinan omasta lapsuudestaan. Varsinkin silloin, kun minun leikkini olivat liian vauhdikkaita tai äänekkäitä. Kiipesin ukin polvelle istumaan ja kuuntelemaan. Usein toivoin kuulevani tarun luolan peikosta ja aarteesta. Lopulta osasin koko tarinan ulkoa ja olisin voinut kertoa sen itsekin. -Kun minä olin lapsi, vaeltelin usein yksinäni näissä lähimetsissä, ukki aloitti. -Siihen aikaan ei niin tarkkaan vartioitu lapsia eikä vahdittu niiden menemisiä. Ei ollut aikaa semmoiseen, kun kaikkien piti olla työssä ja työtä riitti aikaisesta aamusta myöhään iltaan. -Kerran menin retkelläni paljon tavallista kauemmaksi. Kotitalon pihalle näkyy korkea Rakkavuori metsän takana ja se kiinnosti minua kovasti. Kiersin Sammallammen ympäri ja kuljin metsäpolkuja pitkin vuoren juurelle. Ylempänä vuorella oli pelkkää kivikkoa, mutta metsän tasalla kasvoi tiheä risukko. -Yritin päästä pusikon läpi, jotta voisin kiivetä vähän matkaa ylös jyrkkää rinnettä. Vuoren seinämästä löytyi luolan suuaukko juuri siltä kohdalta, missä konttasin tiheikön läpi. Paljon myöhemmin kuulin, että luola oli syntynyt, kun entisaikojen ihmiset olivat hakanneet kalliosta vuorikristallia. -Hiivin varovasti sisälle luolaan. Siellä oli melko hämärää, koska valoa ei tullut muualta kuin suuaukosta. Onkalon lattialla oli joitakin eläimen luita ja lähellä suuaukkoa hiiltyneitä puunpaloja nuotiopaikan merkinä. Luola kaartui vasemmalle. Menin syvemmälle ja kurkistin mutkan taakse. Minulta pääsi kauhunhuuto, kun näin luolan perällä jättiläisen kokoisen peikon. Sillä oli pitkä, takkuinen tukka, pieni pujoparta ja likaiset, rikkiäiset vaatteet. Se oli ainakin hevosen kokoinen. Yritin livahtaa ulos luolasta, mutta peikko tarrasi minua kiinni puseron kauluksesta. -Ei minnekään, peikko sanoi. -Kerrohan ensin kuka sinä olet ja mitä teet täällä. -Minä olen tuon maatalon poika tuolta lammen takaa. Tulin vain ihan vahingossa tänne luolaan. -Ai ihan vahingossa? Et kai vaan tullut varastamaan minun kristallejani? -En minä. En edes tiennyt mistään luolasta tai kristalleista. Päästä minut irti niin lupaan, etten tule tänne enää ikinä. -Saatanpa päästääkin sinut, jos lupaat minulle myös jotakin muuta: että olet aina oikein kiltti poika. Ja minä voin luvata sinulle vuorostani, että jos täytät lupauksesi, niin saat suuren aarteen aikuisena. -Kyllä minä lupaan, kunhan vaan päästät minut irti. Lupaan olla ihan kiltti aikuiseksi asti. Mutta mikä se sitten on se aarre? -Sinä saat sen vasta aikuisena ja huomaat kyllä, kun saat sen, peikko sanoi ja päästi minut lopulta menemään. Sääntäsin karkuun ja juoksin koko matkan kotiin asti, ukki lopetti kertomuksensa. Tarinan jälkeen tein aina samat kysymykset ukille ja ukki vastasi minulle aina samoilla sanoilla. -Olitko sinä sitten kiltti koko ajan, minä kysyin. -Olin minä, niin kiltti kuin vain osasin. -Saitko sinä sen aarteen? -Sain tietysti. -Minkälainen aarre se on? -Sen minä voin kertoa sinulle vasta sitten, kun sinä olet aikuinen, ukki sanoi. -Ja jos olet oikein kiltti poika aikuiseksi asti, niin sinäkin saat samanlaisen aarteen. Siihen tarina loppui. En koskaan saanut tietää, mikä se ukin aarre oli. Mutta nyt kun olen itsekin jo ukki ja minullakin on omia lapsia ja lapsenlapsia, aavistelen kyllä, mitä ukkini silloin tarkoitti aarteellaan.